

XV. Nyári Fizika Tábor

Domaszék, 2010. június 21–27.

Immár másfél évtizede nem telt el úgy nyár, hogy ne nyitotta volna meg kapuit a KöMaL nyári fizika tábora; és a diákok nagy örömeire, ez a szép hagyomány idén sem szakadt meg. Az idei, 15. alkalommal megrendezésre kerülő tábornak, a tavalyi jól bevált helyszín, Domaszéken a Zöldfás Katolikus Ifjúsági Központ nyújtott otthont, ahol átadhattuk magunkat a fizikázás önfelelt örömeinek. Köszönet illeti ezért *dr. Hilbert Margit* tanárnőt, *Csiszár Imre* és *Győri István* tanár urakat és *Sarlós Ferenc* fizikust, akik a lebonyolítás fárasztó terhet vették a vállaikra. Az ő „szárnyaik” alatt tölthettük el ezt az élményekben gazdag, igazán emlékezetes hetet. Munkájukat (na és persze a mi munkánkat is) nagyban segítette továbbá Roósz Gergely és Kovács Máté fizika szakos hallgatók közreműködése is, akikhez szintén mindig bizalommal fordulhattunk.

Az utazásra június 21-én, hétfő délelőtt került sor. Ekkor még – úgy gondolom – többségünkben volt egy kis izgalom a rengeteg (akkor még) idegen ember jelenlétében, de ahogy szépen lassan megismertük egymást ez alatt az egy hét alatt, ez hamar elfelejtődött. A helyszín annyiban változott a tavalyihoz képest, hogy míg tavaly a pár fős kisebb házakban laktunk külön-külön, addig idén a nyár eleji kellemetlen időjárásnak köszönhetően a nagyobb központi épületben kaptunk négyágyas szobákat.

Mikor mindenki megérkezett és közösen megebédeltünk, rögtön kezdetét is vette a hat napig tartó kemény munka. Először is háromfős csapatokat szerveztünk, különböző iskolába és különböző évfolyamokra járókból. Ez a sok egymást nem ismerő táborozónak elég érdekes probléma volt, végül némi segítséggel sikerült megtalálni a megoldását. Ezután nap mint nap elméleti, mérési, konstrukciós feladatokkal és jelenségmagyarázattal kellett megküzdenünk, melyet a csapatok tagjai némi munkamegosztással végeztek. Tanáraink ébersége ennek a mérési feladatok elvégzésekor többször is gátat vetett. A szervezők a feladatok kapcsán is igyekeztek mindent a rendelkezésünkre bocsátani, amit csak lehetett, a saját tudásuktól kezdve a szakirodalmon át a különböző szemléltető eszközökig bezárólag, hogy a szép és ötletes feladatok megoldásából minél több tapasztalatot és ismeretet tudjunk majd a későbbiekben kamatoztatni. Az első nap délutánján rögtön egy statisztikus fizikába illő jelenséget vizsgáltunk: a „bolyongást” modelleztük egyszerű gemkapcsokkal, és különböző méréseket végeztünk el ezzel kapcsolatban. Egy-egy komolyabb példa nem is kis gondolkodnivalót jelentett, voltak problémák, melyeken órákon át is képesek voltunk törni a fejünket, és ha az isteni szikrát nem is volt türelmünk kivárni, segítségért még mindig nyugodtan fordulhattunk egymáshoz, illetve a kitérőkhöz. Azt hiszem, ez hitelesen tükrözi a tábor egész szellemiségét, hisz egy pillanatig sem tekintettünk egymásra vetélytársként.

Természetesen a hetünk nem csak abból állt, hogy az asztalra görnyedve feladatokat oldogattunk. Volt emellett még bőven más lehetőségünk is az időnk hasznos eltöltésére. Az első nap egy kis ismerkedési estét is tartottunk, Csiszár Imre tanár úr vezénylete alatt, aki még arra is alkalmat kerített, hogy egy kis útravalót is adjon nekünk életünk további részére. Ugyancsak a szervezőmunkát dicséri az a tény is, hogy *Szalay Tamás* csillagász is meglátogatott minket, és egy izgalmas előadást tartott a jelenlegi csillagászati kutatásokról, galaxisokról, fekete lyukakról és még sok egyéb hasonlóan érdekfeszítő jelenségről, amely előadás néhány érdeklődőnek köszönhetően az estébe is belenyúló kötetlen beszélgetésbe csapott át. A hét második felében *Győri István* tanár úr tartott egy élvezetes és látványos kísérleti bemutatót, hogy élesebb rálátást kapjunk különböző hidrosztatikai jelenségekre. Állíthatom, hogy jól sikerült ez a bemutató, hisz még utána is érdeklődéssel vitattuk meg egymás között a látottakat-hallottakat, nem is beszélve a kísérleteket követő fizika totó megoldásairól.

A rengeteg tennivaló mellett szakítottunk időt egyéb kellemes kikapcsolódást jelentő tevékenységekre is, pl az éjszakába „alig” belenyúló pingpongmeccsre, melyek néha azt eredményezték, hogy – fogalmazzunk így – nem mindig teljesen kipihent ábrázattal vágunk bele a másnapi feladatokba. Idén az előrelátásunknak hála – hogy magunkat is dicsérjem egy kicsit – az ütők száma már nem okozott túl nagy problémát. A borús idő se szegte kedvünket, ha éppen séggel fociról volt szó, és ugyanígy nem zavartattuk magunkat akkor se, ha éjszakai pókerezés vagy más kártyajáték következett. Volt olyan parti, amibe még Sarlós Feri és Győri tanár úr is beszállt, akárcsak egy-két sakkjátszmába. A kimerítő és fárasztó napok végén – a jóízű vacsora után – néha alkalmat kerítettünk, hogy beszélgessünk, vagy ha mást nem, akkor filmet nézzünk. (Volt, aki annyira előrelátó volt, hogy még erre is felkészült).

A sok élvezetes esemény mellett az idő hamar elrepül, így volt ez velünk is, hisz az egyik percben megérkeztünk, a másikban meg már azt vettük észre, hogy el is múlt ez a néhány nap, és már ott is vagyunk a hazautazás, a búcsúzás fájdalmas pillanatainál. Fájdalmasak; mert olyan emberektől kell immár búcsút vennünk, akikkel a kezdetben kialakult kapcsolatok ekkorra már barátsággá érlelődtek. Az emlékek azonban megmaradnak, és ezekért hálás köszönettel tartozunk a szervezőknek, táborvezetőknek, és mindazoknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy ezekkel az élményekkel gazdagabban térjünk haza.

Az idei tábort az Oktatásért Közalapítvány támogatta a Nemzeti Tehetség Program részeként. A tábor szervezői és a részt vevő diákok is hálásak a segítségért. Reméljük, hogy ez a támogatás a jövőben rendszeressé válik és ezzel az elkövetkező években megoldódnak a tábor megrendezésének anyagi gondjai.